

List of Signatures

Page 1/1

Pilar 3 rapport Drangedal Sparebank 2022.pdf

Name	Method	Signed at
Nærum, Kjell	BANKID_MOBILE	2023-04-17 08:50 GMT+02
Tverraaen, Eva	BANKID	2023-04-17 07:11 GMT+02
Austad, Kai Tore	BANKID	2023-04-14 20:30 GMT+02
Thors, Jan Gunnar	BANKID	2023-04-14 15:49 GMT+02
Garvik, Birgitte Marie T	BANKID_MOBILE	2023-04-14 15:45 GMT+02
Lunde, Arne	BANKID	2023-04-17 08:52 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 795B62DEF78A4245B7713D5ADDF895E0

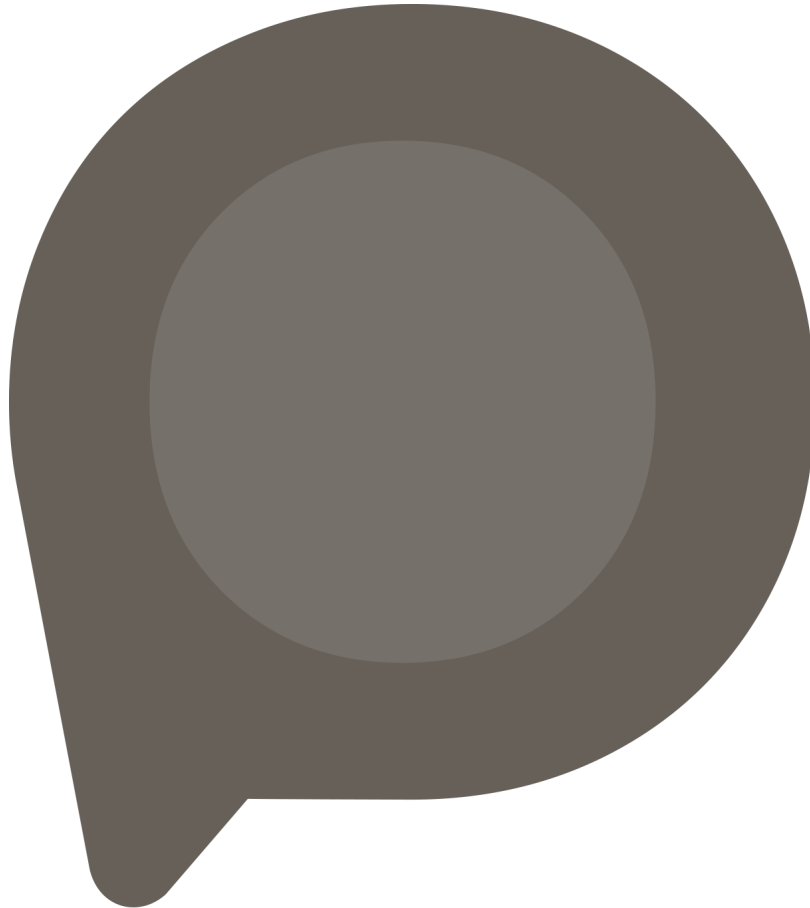

**DRANGEDAL
SPAREBANK**

Pilar 3 rapport

Offentliggjøring av informasjon i samsvar med offentliggjøringskravene i kapitalkravsregelverket (CRR/CRDIV-forskriften, kapitalkravsforordningen (CRR) del 8).

31. desember 2022 – styregodkjent 14. april 2023.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
795B62DEF78A4245B7713D5ADDF895E0

Styrets erklæring

Styret holder seg orientert om bankens økonomiske stilling og risikosituasjon gjennom jevnlig rapporter og etablerte varslingsprosesser. Styret har fastsatt strategier, risikoappetitt, planer og retningslinjer for å identifisere, styre, overvåke, kontrollere og rapportere risikoer som banken er, eller kan bli utsatt for. Styret gjennomgår og godkjenner de ovennevnte dokumentene minst årlig. Styret vurderer at risikostyring i Drangedal Sparebank er tilfredsstillende og er i samsvar med bankens profil og strategi.

Styrets uttalelse om bankens risikoprofil

Drangedal Sparebank er en regional bank med en sterk markedsposisjon i Drangedal Kommune. Banken er en viktig driver for både lokalsamfunn, kunder, ansatte og eiere. Banken tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor finansiering, sparing og forsikring mot både privat- og næringssegmentet. Banken inngår i LOKALBANK-alliansen, sammen med ni andre banker.

Styret i Drangedal Sparebank har vedtatt en målsetning om at banken skal ha lav til moderat risiko i sin virksomhet. Det er videre fastsatt målsetninger for hvert vesentlig risikoområde. Styrefastsatte risikoappetitt og risikorammer implementeres gjennom intern risikostyring. Det er vedtatt egne retningslinjer for hvert vesentlig risikoområde, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og likviditetsrisiko.

Risikorammer følges kontinuerlig gjennom etablert monitoring- og rapporteringsrammeverk. I de tilfeller der det vurderes at risikoen er større enn det som er akseptabelt, skal det settes i gang tiltak for å redusere risikoen.

Kapitalsituasjonen i banken følges kontinuerlig gjennom interne beregninger og rapporteringer. Styret har fokus på at kapitalen er tilpasset mål, strategier, risikoprofil og regulatoriske krav. Dette gjøres gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger.

Banken er godt kapitalisert. Ved utgangen av 2022 var ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning på hhv. 17,78, 19,77 og 21,36 prosent. Dette er hhv. 3,58, 4,07 og 3,66 prosentpoeng høyere enn de regulatoriske minimumskravene til kapitaldekning ved utgangen av 2022. Dette er videre 2,08, 2,57 og 2,16 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål til kapitaldekning ved utgangen av 2022.

Uvektet kjernekapitalandel var 9,36 prosent ved utgangen av 2022. Dette er 6,36 prosentpoeng over minimumskravet til uvektet kjernekapitalandel på 3 prosent og 4,36 prosentpoeng høyere enn bankens interne kapitalmål for uvektet kjernekapitalandel.

Kredittrisiko: Kredittrisiko er det største risikoområdet i banken. Banken har en moderat risikoprofil for kredittrisiko. Det er fastsatt risikorammer for fordeling på risikoklasser, andel mislighold, geografisk eksponering i henhold til definerte kjerneområdet, sum store engasjementer, andel BM, konsentrasjon innenfor næringskategorier og vekstmål. Boliglån utgjør hoveddelen av bankens utlånsportefølje og banken har lav BM andel. Bankens kreditteksponeringer vurderes å ha lav risiko. Lav risiko er dokumentert ved lave historiske

tapsnivåer. Gjennomsnittlige tap ligger på 0,04 % av bankens totale portefølje de siste 3 årene. I 2022 og 2021 er det reversert tidligere tapsavsetninger slik at det er inntektsføring på tap disse årene. Resultatene fra stresstester som gjennomføres som en del av kapitalbehovsvurderinger, viser også at bankens portefølje har lav kredittrisiko.

Operasjonell risiko: Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens overordnede retningslinjer for styring av risiko og retningslinjer for operasjonell risiko. Styre har vedtatt at overordnet risikotoleranse for operasjonell risiko er lav. Banken har ikke hatt noen vesentlige tap knyttet til operasjonell risiko i 2022, og totale operasjonelle tap i 2022 var 0,5 MNOK, noe som ligger på et normalt nivå for banken. Gjennomsnittlige operasjonelle tap de siste 3 årene ligger på under 0,5 MNOK.

Markedsrisiko: Styring av markedsrisikoen tar utgangspunkt i bankens retningslinjer for markedsrisiko som er underordnet bankens policy for virksomhets- og risikostyring. Styret har fastsatt at overordnet risikotoleranse for markedsrisiko skal være lav. Eksponeringer mot markedsrisiko er ikke en del av bankens kjernevirksomhet. Banken har begrenset eksponering mot markedsrisiko gjennom svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Banken har ikke hatt noen realiserte tap av betydning knyttet til markedsrisiko i 2022.

Konserninterne transaksjoner og transaksjoner med tilknyttede parter

Banken har ikke hatt noen transaksjoner internt i konsernet eller med tilknyttede parter som har vesentlig påvirkning på bankens risikonivå i 2022.

Denne pilar 3-rapporten inneholder informasjon som kreves etter gjeldende krav for offentliggjøring i kapitalkravsregelverket. Rapporten er utarbeidet i samsvar med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon, samt i samsvar med interne prosesser, systemer og kontroller.

Denne rapporten ble utarbeidet av bankens administrasjon og godkjent av styret 14. april 2023.

14. april 2023.

Arne Lunde

Styrets leder

Jan Gunnar Tors

Styrets nestleder

Birgitte M. T. Garvik

Styremedlem

Kai Tore Austad

Styremedlem

Eva Tverraaen

Ansatte representant

Kjell Nærum

Adm. banksjef

Innholdsfortegnelse

---

1. Innledning	4
1.1 Formål	4
1.2 Konsolidering	5
1.3 Proporsjonalitetsprinsippet	5
2. Prosessen for utarbeidelse av rapporten.....	6
3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon	6
4. Frekvens og publisering	6
5. Risikostyring.....	7
6. Kapital- og likviditetssituasjon	17
6.1 Kapitalkrav og beregningsgrunnlag.....	17
6.2 Nøkkeltall	18
6.3. Kredittrisiko	20
7. Godtgjørelsesordninger.....	27

---

1. Innledning

1.1 Formål

Denne rapporten gir informasjon om risikostyring, kapital- og likviditetssituasjon, samt informasjon om godtgjørelsesordninger i Drangedal Sparebank. Rapporten er utarbeidet i tråd med gjeldende offentliggjøringskrav i kapitalkravsforordningen (CRR) med tilhørende tekniske standarder (RTSer) som er inkorporert i CRR/CRD IV-forskriften, samt veiledninger fra den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) på området.

Informasjonen er gitt på morbanknivå som en følge av at banken ikke har mottatt SREP-tillegg på konsolidert nivå per 31. desember 2022. Hvis det på enkelte områder benyttes et annet tidspunkt, presiseres dette særskilt. Alle tall er oppgitt i tusen NOK med mindre annet fremgår i dokumentet og tallgrunnlag er per 31.12.2022.

1.2 Konsolidering

Tabellen nedenfor gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital.

Selskaper som er delvis konsolidert – egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Boligkreditt AS	28 144 801	125 327	2,00 %	2,00 %	Oslo	Boligkredittselskap
Verd Boligkreditt AS	49 643	53 742	4,47 %	4,47 %	Bergen	Boligkredittselskap
Brage Finans AS	445 779	8 768	0,32 %	0,32 %	Bergen	Kredittforetak
sum		187 837				

Selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Eika Boligkreditt AS	28 144 801	125 327	2,00 %	2,00 %	Oslo	Boligkredittselskap
Verd Boligkreditt AS	49 643	53 742	4,47 %	4,47 %	Bergen	Boligkredittselskap
Brage Finans AS	445 779	8 768	0,32 %	0,32 %	Bergen	Kredittforetak
Frende Holding AS	44 971	27 153	0,67 %	0,67 %	Bergen	Finansielt Holdingselskap (forsikring)
Balder Betaling AS	246 325	8 280	0,96 %	0,96 %	Bergen	Finansieringsvirksomhet (Vipps)
Scandinavisk Data Senter (SDC)	8 894	5 057	0,51 %	0,51 %	Ballerup (DK)	Data sentral
Øvrige		6 120				
sum fradrag		234 447				

Selskaper som ikke er konsolidert og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i ansvarlig kapital - datterselskap.

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Myren Næringsbygg AS	1 000	11 859	100,00 %	100,00 %	Skien	Utleie fast eiendom

1.3 Proporsjonalitetsprinsippet

Drangedal Sparebank oppfyller kravene for å bli definert som «en liten og ikke-kompleks» bank etter CRR artikkel 4(1)(145). Disse kravene er følgende:

- Forvaltningskapital er mindre/lik 5 mrd euro
- Ikke krav om eller forenklet krav til gjenopprettingsplaner/krisehåndtering
- Handelsportefølje er mindre/lik 5 prosent av forvaltningskapitalen og er mindre/lik 50 millioner euro
- Verdien av derivater i handelsporteføljen er mindre/lik enn 2 prosent av balanseførte og ikke-balanseførte poster, samt at total derivatportefølje er mindre/ lik 5 prosent
- Mer enn 75 prosent av eiendeler og forpliktelser er med motparter innenfor EU/EØS
- Banken bruker ikke interne modeller for å beregne kapitalkrav
- Banken har ikke kommunisert til tilsynsmyndighetene om at banken har innvendinger mot å bli kvalifisert som små, ikke-kompleks bank.
- Banken har ikke fått beskjed fra Finanstilsynet om at banken ikke blir definert som en «liten og ikke-kompleks» bank.

Drangedal Sparebank har ikke noen verdipapirer som er notert på et regulert marked.

Informasjonen i denne rapporten bygger på offentliggjøringskravene (CRR artikkel 433b) for «mindre og ikke-komplekse» foretak som ikke har noterte verdipapirer på et regulert marked.

---

2. Prosessen for utarbeidelse av rapporten

Pilar 3-rapporten er utarbeidet i tråd med bankens retningslinjer for offentliggjøring av finansiell informasjon. Retningslinjene godkjennes av styret. Hovedelementer/prinsipper i retningslinjene er følgende:

- Pilar 3-rapporten utarbeides i samsvar med regulatoriske krav for offentliggjøring
- Interne prosesser, systemer og kontroller sørger for informasjonen i pilar 3-rapporten er korrekt.
- Informasjon i pilar 3-rapporten gir tilstrekkelig informasjon til markedsaktører og tredje parter om bankens risikoprofil.
- Pilar 3-rapporten går gjennom samme verifiseringskontroller som styrets årsberetning.

Denne rapporten ble utarbeidet av administrasjonen og er godkjent av styret 14. april 2023.

---

3. Ikke-vesentlig, fortrolig og konfidensiell informasjon

Etter CRR artikkel 432 kan banken unnlate å offentliggjøre informasjon som enten er ikke-vesentlig, fortrolig eller konfidensiell. Banken har vurdert, basert på kriterier gitt i EBAs retningslinjer EBA/GL/2014/14 (*Guidelines on materiality, proprietary and confidentiality and on disclosure frequency under Articles 432(1), 432(2) and 433 of Regulation (EU) No 575/2013*), hvorvidt det foreligger en slik informasjon etter offentliggjøringskravene. Banken har kommet til konklusjon at informasjonen som banken må offentliggjøre i pilar 3-rapporten etter offentliggjøringskravene, ikke faller under unntakene gitt i artikkel 432 i CRR. Banken benytter seg ikke av unntaket for offentliggjøring av informasjon i denne rapporten.

---

4. Frekvens og publisering

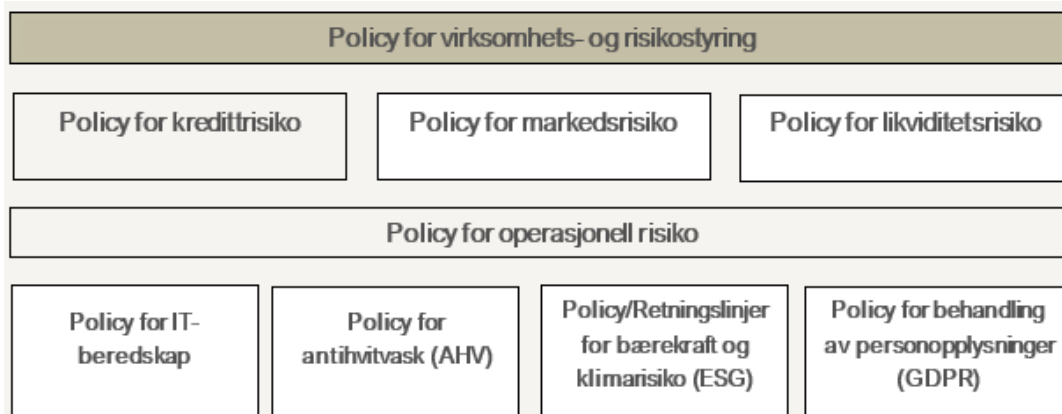
Denne rapporten publiseres årlig rett etter publisering av årsrapporten.

Rapporten er tilgjengelig på bankens nettside: www.drangedalsparebank.no.

5. Risikostyring

Risiko- og kapitalstyring skal støtte opp bankens strategiske utvikling og mål, samt sørge for finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. I oversikten under er det listet opp de viktigste overordnede dokumenter som er førende for bankens risikoprofil.

Styret fastsetter bankens risiko- og kapitaltoleranse og konkretiserer dette gjennom mål og rammer.

Bankens visjon er at Drangedal Sparebank skal oppleves som den mest kundevennlige banken i sitt marked.

Drangedal Sparebank er en lokalt forankret og selvstendig rådgiverbank med hovedbase i Drangedal Kommune. Banken tilbyr konkurranse-dyktige og relevante finansielle produkter og tjenester til folk flest og til mindre, lokale bedrifter innenfor bankens definerte markedsområde. Banken skal være en aktiv medspiller i utviklingen av lokalsamfunnet i primær markedsområdet. Banken skal være en kompetanseintensiv virksomhet som skal være attraktiv for kompetente og kundeorienterte medarbeidere.

Tabellen under viser risikotoleransen innenfor de ulike forretningsområdene:

Risikotype	Risiko-toleranse	Vurdering/kommentar
Kredittrisiko	MODERAT	Med kredittrisiko forstås risiko for tap av hovedstol og renter samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Dette samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser.

Likviditetsrisiko	LAV	Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering, eller i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres.
Markedsrisiko	LAV	Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter. Risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og øvrige virksomhet.
Operasjonell risiko	LAV	Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko.
Risiko for hvitvasking og terrorfinansiering	LAV	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir benyttet til hvitvasking og terrorfinansiering, samt at banken ikke er compliant iht lovverk og forskrifter. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
IKT-risiko	LAV	Risikoen for at banken og bankens produkter/tjenester blir utilgjengelig pga mangler i kommunikasjon, datalagring, informasjonsbehandling etc samt datainnbrudd. Risiko for at banken ikke etterlever interne retningslinjer og rutiner for IKT-virksomheten og IKT-forskriften.
Risiko for brudd på personvernregelverk (GDPR)	LAV	Risiko for at banken ikke etterlever personvernregelverket. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.
Risiko for brudd på bærekraft og klimarisiko (ESG-risiko)	LAV MODERAT	Risiko for brudd på retningslinjene for samfunnsansvar og bærekraft. Dette inkluderer risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomisk tap (f.eks. erstatningsansvar) samt omdømmerisiko eller pålegg.

Compliance- risiko	LAV	Compliancerisiko er risikoen for brudd på lover, forskrifter, andre relevante myndighetsbestemmelser og interne regelverk, som blant annet innebærer; brudd på etiske retningslinjer, risiko for sanksjoner fra myndighetene, risiko for økonomiske tap mv.
-------------------------------	-----	---

ICAAP

Det skal gjennomføres en årlig vurdering av risikonivå og beregning av kapitalbehov. Retningslinjene for ICAAP beskrives i bankens ICAAP-dokument. Styret skal godkjenne utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester. På grunn av bankens eierskap i samarbeidende gruppe og boligkredittforetak skal bankens og selskapenes kapitaldekning konsolideres i henhold til bankens eierandeler i selskapene. Konsolidert kapitaldekning og konsolidert kapitalkrav/behov er utgangspunktet for fastsettelse av bankens kapitalmål. Risikoberegning og vurdering av kapitalbehov skal baseres på bankens regnskap og budsjett, samt krav og rammer i de policydokumentene for de ulike risikoområder. Det er viktig at banken har tilstrekkelig kapital til å tåle en nedgangskonjunktur med negative resultater, der det kan være problematisk å innhente ny kapital. Banken utarbeider derfor stresstester, som viser effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag. I bankens vurdering av likviditets- og finansieringsrisiko i ICAAP-dokumentet gis det en beskrivelse av strategier, policy og rammer på området. Banken beskriver i dokumentet likviditetsbehov på kort og lang sikt, samt resultater av gjennomførte stresstester. Utvikling og status på bankens likviditetsbuffer dokumenteres. Banken beskriver i ICAAP-dokumentet også styrings- og kontrollsystemer knyttet til likviditetsrisikoen i banken. Banken mottok et pilar-2 krav på 2,20 % i 2018 på morbank. Banken forventer å motta ett konsolidert pilar-2 tillegg i 2023. Revisor skal gjøre en skriftlig, uavhengig vurdering av bankens ICAAP/ILAAP-prosess.

GJENOPPRETTINGSPLAN

Banken har utarbeidet en gjenopprettingsplan, vedtatt av styret, som er en integrert del av bankens rammeverk for risikostyring. Planen omfatter en oversikt over indikatorer for kapital, likviditet, lønnsomhet og eiendelskvalitet som banken følger opp minst kvartalsvis for å overvåke risikoen for kapital -og likviditetsmangel i banken. Planen inneholder i tillegg en detaljert oversikt over hvilke tiltak banken kan benytte dersom en stress-situasjon inntreffer. Tiltakenes effekt og gjennomførbarhet er dokumentert i planen. Planen inneholder også en beskrivelse av bankens gjenopprettingskapasitet for kapital og likviditet i en generell krise og i en bankspesifikk krise. Gjenopprettingsplanen inneholder også en beskrivelse av hvem som er ansvarlig for kommunikasjonen i en krisesituasjon, og hvem som skal varsles dersom banken kommer i en kritisk situasjon. Banken har en egen beredskapsplan for likviditet, som er samordnet med bankens gjenopprettingsplan.

FORSVARSLINJER

Banken er organisert i tre forsvarslinjer. Målsettingen er å bidra til styring og kontroll bankens virksomhet og sikre tilstrekkelig ansvarsdeling mellom bankens avdelinger og hindre interessekonflikter.

Styret har det overordnede ansvaret for å påse at banken har en forsvarlig kapitaldekning og at kapitaldekningen tilfredsstillende regulerer krav. Styret skal videre påse at risikostyring og internkontroll i banken sikrer god virksomhetsstyring og etterlevelse av lov- og forskriftskrav, samt bankens interne retningslinjer. Styret fastsetter bankens strategi, samt risikoappetitt og overordnede risikorammer. Bankens risiko- og revisjonsutvalg velges av og blant styrets medlemmer. Utvalget er underlagt styret og har i oppgave å foreta grundige vurderinger av utvalgte saksområder, herunder sikre at bankens har en uavhengig og effektiv ekstern- og internrevisjon, en tilfredsstillende regnskapsrapportering og risikohåndtering i samsvar med lov og forskrift.

Ledelsen, herunder administrerende banksjef har ansvar for at det er etablert en forsvarlig risikostyring og internkontroll på bakgrunn av policyer og retningslinjer fastsatt av bankens styre. Administrerende banksjef skal påse at bankens risikostyring og internkontroll er dokumentert i henhold til gjeldende lover, forskrifter og vedtekter, og skal minimum årlig utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen som skal forelegges styret for behandling.

Risikostyrings- og compliancefunksjonen rapporterer til administrerende banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen.

RISIKO OG KAPITALSTYRING

Risiko- og kapitalstyring i Drangedal Sparebank skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse og danne grunnlaget for god virksomhetsstyring. Videre skal den bidra til å sikre finansiell stabilitet og en akseptabel formuesforvaltning. Bankens risikostyring skal ha et helhets perspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet. Bankens overordnede risikoprofil skal lav til moderat.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og retningslinjer
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

Organisering og ansvar

Ansvaret og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter. Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret skal beslutte bankens risikoprofil og vedta rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen.

Administrerende banksjef har ansvaret for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med bankens ledergruppe vedlikeholde og utvikle rammeverket for risikostyringen. Rammeverket består av metoder, prosesser, konkrete retningslinjer og rutiner som er innført for å utføre aktivitetene i risikostyringen. Administrerende banksjef skal sørge for at det utarbeides rapporter som gir styret grunnlag for å vurdere om risikoen ligger innenfor godkjent risikoprofil.

Risikokontrollfunksjonen kontrollere etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider faste risikorapporter til ledelsen og styret. Risikostyring er en del av bankens løpende internkontrollprosess.

Compliancefunksjonen identifiserer og vurderer overholdelse av lover, forskrifter, bransjestandarder og annet regelverk, samt utarbeider rapporter til ledelsen og styret. Alle ledere i Drangedal Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god kontroll innenfor eget ansvarsområde i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold i banken og innenfor eget ansvarsområde.

For de største risikogrupperne er det utarbeidet egne retningslinjer som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret innenfor de ulike risikogrupperne.

Sentralt i bankens risikostyring er vurderingen av bankens total kapitalbehov (ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Prosess). I denne prosessen foretas det vurderinger av de risikoene banken er eksponert for, samt en tilhørende vurdering av styring og kontroll. Basert på disse vurderingene foretas det en beregning av kapitalbehovet for å dekke disse risikoene. Dette oppsummeres minst en gang i året i bankens ICAAP-dokument.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje representerer den største risikoen i Drangedal Sparebank

Den overordnede kredittstrategien fastsetter at banken skal ha en lav til moderat risikoprofil. Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Bankens styre følger løpende opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kredittpolicy for å begrense risikoen i porteføljen.

Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for god styring av kredittrisiko. Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktstrukturen bygger på rådgiverens kompetanse og risikoklassifisering av kunden.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som beregner kundens sannsynlighet for mislighold (PD) de kommende 12 måneder. Modellene leverer egne estimer på søknadsmodell for PM og BM basert på input fra Experian. Adferdsmodellen for PM og BM er utviklet av SDC. Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres, hvor risikoklassen oppdateres månedlig. For kunder oppdateres risikoklassen med eksterne data ved innhenting av ny kredittvurdering. Risikoklassifiseringen benyttes i banken til å beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljnivå. Bankens deler engasjementene inn i 10 risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken foretar tapsvurderinger som i henhold til regelverket i IFRS 9 er basert på forventet tap (Expected Credit Loss – ECL) Lokalbankalliansen har i samarbeid med SDC

utviklet en ECL-modell som banken benytter som grunnlag for sine tapsvurderinger. Banken risikopriser nærings- og personkundeengasjement utfra risikoklasse, betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

ESG-risiko

Banken har startet å vurdere klima- og bærekraftisiko i sin kredittvurdering av næringslivskunder. Klimaendringer og andre tema knyttet til bærekraft kan gi opphav til risiko for banken og bankens kunder. Gjennom å avdekke, forstå og styre klima- og bærekraftisiko kan banken styre risiko og bidra til risikoforståelse og utvikling av bærekraftig adferd hos kundene.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som renter, valuta og verdipapir. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av rentederivater. Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er i hovedsak å tilfredsstille likviditetskrav og bidra til bankens inn- og utlånsaktivitet. Overskuddslikviditet skal bidra til akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens på kort eller lang sikt. Som følge av alliansetilknytning utsettes bankens også for markedsrisiko gjennom plassering i strategiske eierposter. Bankens markedsrisikoprofil skal være lav. Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Overvåkning av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer. Bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av renterisiko, kursrisiko, valutarisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko. Banken har kategorisert sine anleggsaksjer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåkning av renterisiko legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven, målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter, og har således lav risiko knyttet til endringer i rentekurven. Uro i kredittmarkedet påvirker imidlertid investorens marginkrav, og spreadutgang kan medføre betydelig kurstap på sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Slike urealiserte kurstap vil reverseres frem mot forfall dersom utsteder er betalingsdyktig.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapir. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Banken har svært lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåkning av valutarisiko måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Banken har svært lav valutaeksponering.

Likviditetsrisiko

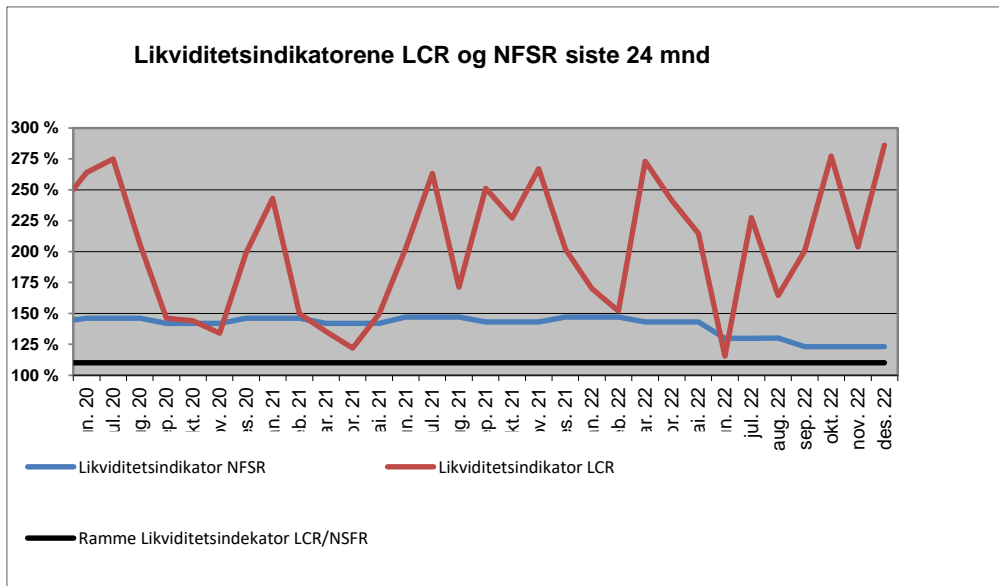
Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene. Banken aksepterer lavt nivå på likviditetsrisiko. Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicyen skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomheter.

Ledergruppen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer;

- Daglig overvåkning av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris,
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken,
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsbeholdning
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall

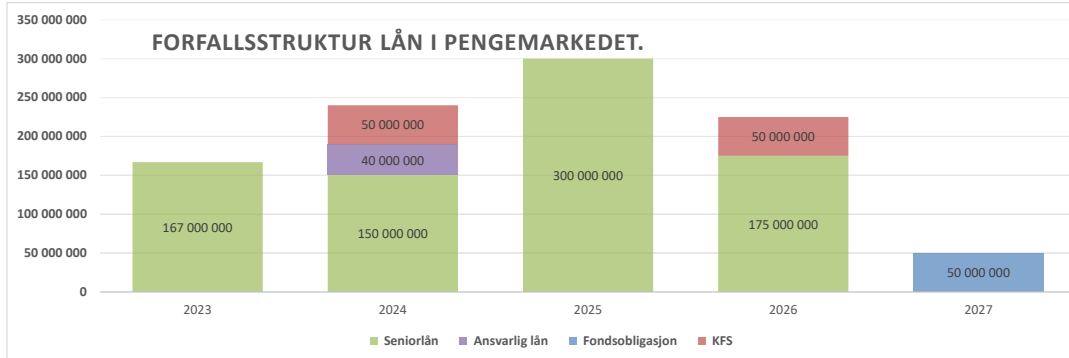
Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav. Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider. Boligkredittfinansiering er en viktig finansieringskilde for bankene. Gjennom slike selskap finansierer bankene boliglån ved innlån med lengre gjennomsnittlig løpetid og til bedre betingelser enn bankenes egen pengemarkedsfinansiering. Vi har i dag organisert denne finansieringskilden gjennom vårt medeierskap i Verd Boligkreditt AS og Eika Boligkreditt AS. Avtalen med Eika Boligkreditt AS er sagt opp og overført portefølje av boliglån vil over tid trappes ned etter avtalt plan. Bankene i LOKALBANK har derfor inngått en avtale med eierne av Verd Boligkreditt AS om et samarbeid som gir bankene tilgang til OMF-finansiering (finansiering til bankene mot obligasjoner med fortrinnsrett). Verd Boligkreditt AS er et felleseid boligkredittselskap med 18 eierbanker. Verd Boligkreditt er etablert for å tilby eierbankenes kunder finansiering av godt sikrede boliglån. Drangedal Sparebank er en av 18 eiere og andel eierskap i selskapet skal reflektere andel portefølje i Verd Boligkreditt.

Som oversikten viser så er det store svingninger i den månedlige LCR (Liquidity Coverage Ratio) rapporten som er en stresstest i penge- og kapitalmarkedene de neste 30 dagene, men vi har i hele perioden ligget godt over styrets minimumsmål på 110. Lovens krav er 100. NSFR (Net Stable Funding Ratio) viser over en 12 mnd. periode, at tilgjengelig stabil finansiering minst skal være like stor som nødvendig stabil finansiering.

Forfallsstruktur på våre lån i pengemarkedet (tall i hele kroner).

Banken er opptatt av å ha en god spredning på sine forfall i pengemarkedet og har klare rammer på både beløpsstørrelse og forfallsstruktur. Som oversikten viser har banken kun 167 MNOK i forfall i 2023.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT-sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og daglig drift. I dette inngår risikoen for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av:

- IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig vis
- Manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser mv.
- Bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler
- Manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktsomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre
- Systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader knyttet til kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Den operasjonelle risikoen vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og interne kontrollsystemer. Operasjonell risiko rapporteres periodisk til styret. Den operasjonelle risikoprofilen i Drangedal Sparebank skal være lav. Banken har videreført sine forsikringer hos Lockton Companies AS gjennom LOKALBANKalliansen. Banken har tegnet styre- og ledelsesansvarforsikringer som innehar dekninger som gjelder for styremedlemmer og administrative ledere i banken. Forsikringen dekker ulike erstatningskrav, eventuelle påførte kostnader og flere typer dekninger av operasjonell karakter for styret og ledelse. I fjerde kvartal 2022 ble det besluttet å kjøpe inn et risikostyringssystem. Dette vil være risikodempende sett mot overordnet operasjonell risiko og er målsatt implementert juni 2023.

Strategisk risiko / forretningsrisiko

Strategisk risiko/forretningsrisiko er basert på en skjønnsmessig vurdering av bankens risiko for tap eller bortfall av inntekter som følge av strategiske valg eller endrede rammebetingelser som ikke dekkes under de øvrige områdene. Drangedal Sparebank foretar en løpende vurdering av risikofaktorer som spesielle forretningsområder, strategiske eierposter, kompetanse og omdømme. Dette innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder endret kundeadfærd og endringer i konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter og krav til kompetanse og organisering.

STRESSTESTER

Banken bruker flere ulike stresstester i sin risikostyring. De viktigste er listet opp her:

ICAAP

Som et ledd i kapitalvurderingen foretar banken en analyse av et kraftig økonomisk tilbakeslag, og hvilken effekt dette vil ha på konsolidert kapitaldekning i en periode på 3 år. Bankens vurdering er at det ikke er usannsynlig at dette tilbakeslaget vil kunne oppstå,

uten at denne sannsynligheten er nærmere kvantifisert. Vi stresser tap på PM engasjementer i egen balanse og i boligkredittselskapene. Tap på BM porteføljen, tap på obligasjons- og rentefondsportefølje og tap på aksjer og egenkapitalbevis. Oppsummert vil stresstesten vise om banken vil ha en kapitaldekning over bankens eget definerte kritisk nivå. Stresstesten som ble gjennomført ved sist Icaap beregning i 2022 viser at nivået på ansvarlig kapital vil ligge over forventet kritisk nivå i 3-års perioden. Stresstesten viser at banken er godt rustet til å stå imot flere år med underskudd.

MARKEDSRISIKO

Som ett ledd i den årlige revideringen av markedspolicy skal det utarbeides stresstester som synliggjør tapsrisikoen knyttet til markedsrisiko. Stresstestene skal være enkle og oversiktlige og vise hvordan bankens resultater og egenkapital påvirkes av alvorlige og ekstraordinære markedsforhold. Det skal utarbeides stresstester både for enkeltrisikoeer isolert og for hele markedsrisiko området samlet. Vi stresser ett kraftig fall i aksjekurser, renterisiko ved større endring i markedsrenter, valutarisiko og spreadrisiko ved våre investeringer i sertifikater og obligasjoner. Basert på denne stresstesten vil styre vedta rammer på ulike verdipapirirområdene. Banken har en konservativ holdning til hvilken verdipapirer banken investerer i og har en begrenset tapsrisiko på dette området. I en normalsituasjon skal bankens stresstest oppdateres halvårlig, men skal oppdateres oftere dersom det foreligger indikasjoner på økt likviditetsrisiko. Bankens styre har som ett fastsatt mål at banken skal klare seg i minimum 6 mnd. uten å måtte hente finansiering i pengemarkedet og de nyeste stresstestene viser at banken tilfredsstillende dette målet.

LIKVIDITETSRISIKO

Banken gjennomfører stresstester for å analysere likviditetssituasjonen og forsikre seg om at risikoeeksponeringen er i samsvar med styrets risikotoleranse. Stresstestene skal omfatte alternative scenarier som dekker både bankspesifikke hendelser, markedsrelaterte hendelser samt kombinasjoner av disse. Det skal legges til grunn konservative forutsetninger for effekten av de ulike hendelsene og varigheten på en likviditetskrise.

GJENOPPRETTINGSEVNE

Banken estimerer sin totale gjenopprettingskapasitet med bakgrunn i tilgjengelige tiltak i ulike kriser/scenarier. Gjenopprettingskapasiteten er estimert både for ren kjernekapitaldekning og for LCR. Tiltakenes effekt og gjennomførbarhet er vurdert med bakgrunn i en bankspesifikk krise og en generell krise. Sist oppdaterte gjenopprettingsplan viser at banken har flere muligheter til å gjennomføre tiltak for å bestå som en selvstendig bank, selv i store kriser.

6. Kapital- og likviditetssituasjon

6.1 Kapitalkrav og beregningsgrunnlag

Banken bruker standardmetoden ved beregning av kapitalkravet for kredittrisiko. Beregninger for operasjonell risiko er basert på basismetoden og beregninger knyttet til markedsrisiko baseres på standardmetoden. Engasjementsbeløpet for derivater beregnes etter standardisert metode. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden.

Nedenfor presenteres beregningsgrunnlag og kapitalkrav for Drangedal Sparebank per 31. desember 2022.

	Totalt beregningsgrunnlag/ totale risikovektede eiendeler (TREA)		Totalt kapitalkrav
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022
Kredittrisiko (unntatt CCR)	2 295 470	2 296 603	183 638
Hvorav standardmetoden	2 295 470	2 296 603	183 638
Hvorav grunnleggende IRB (F-IRB)			
Hvorav slotting-metode			
Herav egenkapitalposisjoner under enkel risikovektmetode			
Hvorav avansert IRB (A-IRB)			
Motpartsrisiko - CCR	359	71	29
Hvorav standardmetode	359	71	29
Hvorav intern modellmetode (IMM)			
Hvorav eksponeringer mot en CCP (sentral motpart)			
Herav justeringer for risiko for svekket kredittverdighet/kredittvurderingsjustering - CVA			
Hvorav andre CCR			
Oppgjørslisiko			
Verdipapiriseringseksponeringer utenfor handelsportefølje (etter cap)			
Hvorav SEC-IRBA			
Hvorav SEC-ERBA (inkludert IAA)			
Hvorav SEC-SA			
Hvorav 1250% / fradrag			
Posisjons-, valuta- og råvarerisiko (markedsrisiko)			
Hvorav standardmetoden			
Hvorav IMA			
Store eksponeringer			
Operasjonell risiko	221 107	204 947	17 689
Hvorav basismetoden	221 107	204 947	17 689
Hvorav sjablongmetoden			
Hvorav AMA-metoden			
Beløp under terskelverdiene for fradrag (250 % risikovekt)			
Totalt	2 516 936	2 501 621	201 355

Totalt beregningsgrunnlag har økt fra 2.501.621 til 2.516.936 i perioden 31. desember 2021 – 31. desember 2022. Hovedgrunnen til økningen er økt utlånsvekst i perioden.

6.2 Nøkkeltall

Tabellen under gir en oversikt over bankens nøkkeltall knyttet til kapital- og likviditetssituasjon:

		31.12.2022	31.12.2021
Tilgjengelige kapital (beløp)			
1	Ren kjernekapital (CET1)	447 505	449 326
2	Kjernekapital	497 505	479 326
3	Total ansvarlig kapital	537 505	519 326
Risikovektet eksponeringsbeløp/beregningsgrunnlaget			
4	Totalt risikovektet beløp/beregningsgrunnlag	2 516 936	2 501 621
Kapitaldekning (% av beregningsgrunnlaget)			
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	17,78 %	17,96 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	19,77 %	19,16 %
7	Total kapitaldekning (%)	21,36 %	20,76 %
Ytterligere kapitalkrav for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven			
EU 7a	Ytterligere krav til egenkapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsopbygging (%)	10,20 %	10,20 %
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	6,70 %	6,70 %
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	6,00 %	6,00 %
EU 7d	Totale SREP-krav til kapital (%)	8,00 %	8,00 %
Kombinert buffer og samlet kapitalkrav (som % av beregningsgrunnlaget)			
8	Kapitalbevaringsbuffer (%)	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer på grunn av makroprudensiell eller system risiko identifisert på medlemsstatsnivå (%)		
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,00 %	1,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	3,00 %	3,00 %
10	Systemrisikobuffer for globalt systemviktige banker (%)		
EU 10a	Systemrisikobuffer for øvrige systemviktige banker (%)		
11	Kombinert bufferkrav (%)	7,50 %	6,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (%)	17,70 %	16,70 %
12	Ren kjernekapital tilgjengelig etter å ha dekket de totale SREP-kravene til egenkapital (%)		
Leverage ratio			
13	Totalt eksponeringsmål	5 313 714	4 808 703
14	Uvektet kjernekapitaldekning/Leverage ratio (%)	9,36 %	9,97 %
Ytterligere kapitalkrav for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsopbygging (som			
EU 14a	Ytterligere kapitalkrav for å dekke risikoen for overdreven gjeldsopbygging (%)		
EU 14b	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)		
EU 14c	Totale krav til SREP-leverage ratio (%)		
Leverage ratio -buffer og samlet leverage ratio krav (som % av total			
EU 14d	Uvektet kjernekapitalandelsbuffer (%)		
EU 14e	Samlet leverage ratio krav (%)		
Liquidity Coverage Ratio			
15	Totalt likvide eiendeler av høy kvalitet (HQLA) (vektet verdi - gjennomsnitt)	216 784,9	178 347,9
EU 16a	Utbetalinger - Total vektet verdi	303 048,2	240 367,8
EU 16b	Innbetalinger - Total vektet verdi	227 286,1	151 794,7
16	Total netto ut- og innbetalinger (justert verdi)	75 762,1	88 573,1
17	Liquidity coverage ratio (%)	286,1 %	201,4 %
Net Stable Funding Ratio			
18	Total tilgjengelig stabil finansiering	4 587 919,6	4 465 101,1
19	Krav til total stabil finansiering	3 491 805,9	3 027 524,5
20	NSFR ratio (%)	131,4 %	147,5 %

Ren kjernekapitaldekning er redusert med 0,18 prosentpoeng fra 17,96% til 17,78% i perioden 31. desember 2021 – 31. desember 2022. Hovedgrunnen til reduksjonen er sterk utlånsvekst i perioden. Leverage ratio er redusert med 0,61 prosentpoeng fra 9,97% til 9,36% i perioden 31. desember 2021 – 31. desember 2022. Sterk utlånsvekst er hovedårsaken til reduksjonen.

Andre nøkkeltall.

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikke annet er spesifisert	2022	2021
Resultat		
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i % av GFVK	1,88 %	1,61 %
Driftsinntekter i % av GFVK	0,60 %	1,08 %
Driftskostnader i % av GFVK	1,36 %	1,55 %
Tap i % av GFVK	-0,05 %	-0,02 %
Ordinært resultat etter skatt i % av GFVK	0,91 %	0,94 %
Egenkapitalavkastning etter skatt, ordinært resultat (eks. fondsobligasjon)	8,01 %	8,66 %
Kostnader i % av inntekter	55,00 %	57,7 %
Kostnader i % av inntekter eks. kursgevinst/tap verdipapirer	55,60 %	58,6 %
Tap i % av brutto utlån	-0,05 %	-0,02 %
GFVK = gjennomsnittlig forvaltningskapital		
Innskudd og Utlån		
Utlånsportefølje egen bok	4 373 405	4 131 061
Utlånsportefølje Eika Boligkreditt	1 551 943	1 879 626
Utlånsportefølje Verd Boligkreditt	814 623	-
12 mnd utlånsvekst egen bok	5,9 %	17,1 %
12 mnd utlånsvekst inkl. lån i boligkreditt	12,1 %	11,2 %
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	16,2 %	14,6 %
Andel lån overført til boligkreditt - kun PM	39,2 %	34,7 %
Innskuddsportefølje		
Innskuddsportefølje	3 666 321	3 258 878
Innskuddsdekning	83,8 %	78,9 %
12 mnd innskuddsvekst	12,5 %	16,0 %
Forvaltningskapital		
Forvaltningskapital	5 324 409	4 781 941
12 mnd vekst forvaltningskapital	11,3 %	16,5 %
Forretningskapital (inkl. lån i boligkreditt)	7 690 975	6 661 566
12 mnd vekst forretningskapital	15,5 %	11,3 %
Soliditet		
Kapitaldekning	21,36 %	20,76 %
Kjernekapitaldekning	19,77 %	19,16 %
Ren kjernekapitaldekning	17,78 %	17,96 %
Leverage ratio	9,36 %	9,97 %
Kapitaldekning konsolidert		
Kapitaldekning konsolidert	20,25 %	19,69 %
Kjernekapitaldekning konsolidert	18,48 %	18,00 %
Ren kjernekapitaldekning konsolidert	16,57 %	16,71 %
Leverage ratio konsolidert	7,80 %	8,21 %
Likviditetsbuffer		
LCR	286	202
NSFR	131	147

6.3. Kredittrisiko

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Det følger av definisjon av mislighold at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har ett overtrekk som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
  - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
  - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

Eksponering ved mislighold (EAD) beregnes av SDC og avhenger av type produkt, engasjementene deles inn i tre hovedprodukter:

- Lån
- Kreditter og rammer
- Garantier

For lån benyttes fremtidige terminbeløp til å beregne EAD hvor det er summen av de neddiskonterte terminbeløpene som utgjør EAD. EAD avhenger av hvorvidt lånet er i steg 1 eller 2. EAD i steg 1 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter neste 12 måneder, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen om 12 måneder.

EAD i steg 2 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter frem til forventet utløpsdato, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen ved lånets forventede utløp

For kreditter er EAD bestemt ut ifra benyttet kreditt, innvilget kreditt og tilhørende konverteringsfaktor på utnyttet kreditt (Innvilget kreditt – Benyttet ramme). Følgende formel for beregning av EAD gjelder for kredittprodukter:

$EAD_{Kreditt} = \text{Benyttet ramme} + \text{Konverteringsfaktor} \times (\text{Innvilget kreditt} - \text{Benyttet ramme})$
Ettersom konverteringsfaktoren på kredittprodukter er satt lik 1, vil tilhørende EAD alltid være lik innvilget kreditt. Ved å benytte en fast konverteringsfaktor lik 1 representerer dette en konservativ tilnærming sammenlignet med COREP hvor flere av disse produktene beregnes med en konverteringsfaktor som er lavere enn 1.

For garantier er EAD bestemt av garantirammen og tilhørende konverteringsfaktor. Konverteringsfaktoren for lånegarantier er lik 100 %, mens den er lik 50 % for betalingsgarantier, kontrakts garantier og andre garantier. Konverteringsfaktorene som

benyttes i beregningen av EAD er de samme som brukes i COREP. Følgende formel for beregning av EAD gjelder for garantiprodukter:

$EAD_{\text{Garantier}} = \text{Konverteringsfaktor} \times \text{Garantiramme}$
TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Tap gitt mislighold (LGD) beregnes basert på historiske observerte tap som SDC har samlet. Mislighold er definert i kapittel 3.1. Følgende formel benyttes for å beregne LGD:

$$LGD = LGBB \times \text{Blancofaktoren}$$

Blancofaktoren beregner andelen av en eksponering, som ikke dekkes av sikkerheter. Faktoren beregnes på alle eksponeringer ved hver beregning av nedskrivningsbehovet ut fra nedenstående formel, hvor EAD er eksponeringen og CLT er sikkerheten.

$$\text{Blancofaktoren} = \frac{EAD - CLT}{EAD}$$

LGD Blanco (*LGDB*) blir beregnet for hvert land og kundetype (privat og bedrift) og er basert på de faktiske eksponeringer (EAD), sikkerheter (CLT) og tap (LOSS) på den misligholdte porteføljen. Den beregnes ved at akkumulere på den misligholdte portefølje for den observerte perioden og deretter beregne den andel tapet utgjør av den ikke-sikrede eksponering

$$LGDB = \frac{\text{LOSS}}{EAD - CLT}$$

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Det er benyttet følgende definisjon av mislighold for utlån.

- Alle kunder med individuell nedskrivning før 2018 (inkl. NGAAP)
- alle kunder på nivå 3 med individuell nedskrivning etter 2017 (ekskl. NGAAP)
- alle kunder i 90 dages restanse
- alle kunder banken selv har satt i eksponeringskategorien «høyrisiko restanse»

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD12mnd). Totalmodellen består videre av to undermodeller, en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på varighet av kundeforhold og påløpt tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen ved opprettelse av nytt kundeforhold og kunden ikke har hatt kundeforhold i banken tidligere, samt eksisterende kunder hvor kundeforholdet er kortere enn to måneder. Det vil kun bli benyttet adferdsmodell for eksisterende kunder hvor det har gått mer enn 13 måneder siden seneste generiske score. I alle andre tidshorisoner vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette beskrives nærmere i dokumentasjon av risikoklassifiseringsmodellene.

Generisk modell angir PD12mnd basert på offentlig informasjon. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige

foretak uten regnskap. For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Adferdsmodellen angir PD12mnd basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Følgelig benytter denne modellen seg av informasjon om kundens adferd i banken og krever derfor en gitt tidshorisont med kundedata før den trer i kraft.

Modellene er bygd slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng og jo høyere samlet poeng en kunde tilegnes jo lavere PD får kunden

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv). PDLiv er sannsynligheten for at kunden går i mislighold over hele engasjementets forventede løpetid. PDLiv beregnes basert på en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid. PDLiv beregnes på bakgrunn av en kundes risikoklasse, herunder bestemt av kundens PD12MND, og engasjementets forventede løpetid. Kunder med flere engasjementer kan ha flere ulike PDLiv-verdier da engasjementene kan ha ulik forventet løpetid.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Ved opprettelse av et engasjement, plasseres engasjementet i steg 1. Engasjementet forblir i steg 1, med mindre det skjer en vesentlig økning i kredittrisikoen siden innregningen. Dersom kreditt-risikoen for et engasjement eller gruppe av engasjement er ansett å ha økt vesentlig siden innregningen, skal engasjementet plasseres i steg 2.

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD siden innregning, herunder PD for neste 12 måneder ($PD_{FtF}^{12mnd\_ini}$) og/eller PD for forventet løpetid ($PD_{FtF}^{liv\_ini}$). Følgende kriterier gjelder for vesentlig økning i kredittrisiko:

- For engasjement som hadde opprinnelig PD_{FtF}^{12mnd} ($PD_{FtF}^{12mnd\_ini}$) på mindre enn 1%, er vesentlig økning definert som: $(PD_{FtF}^{12mnd}) > (PD_{FtF}^{12mnd\_ini}) + 0,5\%$ og $(PD_{FtF}^{liv}) > (PD_{FtF}^{liv\_ini}) * 2$
- For engasjement som hadde opprinnelig PD_{FtF}^{12mnd} ($PD_{FtF}^{12mnd\_ini}$) over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $(PD_{FtF}^{12mnd}) > (PD_{FtF}^{12mnd\_ini}) + 2\%$ eller $(PD_{FtF}^{liv}) > (PD_{FtF}^{liv\_ini}) * 2$

PD ved innregning ($PD_{12mndFtF\_ini}$)($PD_{FtF}^{12mnd\_ini}$) baserer seg på engasjementets første innsendte PD-verdi fra Experian.

Videre er det i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Konto er forbearance-markert i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter
- Kontraktsmessige kontantstrømmer er mer enn 30 dager eller mer etter forfall

For engasjement i steg 1 beregnes det en modellberegnet nedskrivning (ECL) med sannsynlighet for mislighold kommende 12 måneder ($PD_{12mndFtF}$)($PDFtF_{12mnd}$). For alle engasjement i steg 2 gjøres det en modellberegnet nedskrivning (ECL) tilsvarende hele den forventede løpetiden til engasjementet, herunder ved bruk av sannsynlighet for mislighold i løpet av forventet løpetid (PD_{livFtF})($PDFtFliv$). Det foreligger imidlertid enkelte tilfeller hvor (PD_{livFtF})($PDFtFliv$) erstattes med ($PD_{12mndFtF}$)($PDFtF_{12mnd}$):

- (PD_{FtF}^{liv}) erstattes med (PD_{FtF}^{12mnd}) når forventet løpetid er mindre enn et år
- ($PD_{1\text{ år}}^{liv}$) erstattes med (PD_{FtF}^{12mnd}) når ($PD_{1\text{ år}}^{liv}$) er mindre enn (PD_{FtF}^{12mnd})
- Videre erstattes ($PD_{FtF}^{liv} - ini$) med ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$) når ($PD_{FtF}^{liv} - ini$) er mindre enn ($PD_{FtF}^{12mnd} - ini$)

Et engasjement som går i mislighold enten på grunn av betalingsmislighold (mer enn 90 dager) eller at banken markerer låntakeren som UTP, vil automatisk overføres til steg 3. Avsetning til tap blir da beregnet med PD lik 1 med mindre banken gjennomfører en manuell tapsberegning i IN Portalen eller egne modeller.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

Etter IFRS 9-standardens skal det tas høyde for flere mulige fremtidsscenarioer som kan påvirker tapene framover i tid. Det er ikke spesifisert en konkret tilnærming til dette utover at det skal gi et mest mulig forventningsrett resultat og at kostnad og kompleksitet i modelleringen må avveies mot den mulige forbedringen i presisjon.

I SDC sin ECL-modell benyttes en makrofaktor som skal hensynta denne effekten (faktoren for forventninger til fremtiden (FtF)). Makrofaktoren hensyntar forventninger til fremtiden (FtF) i ulike scenarioer. FtF er en modell som angir en forventning til fremtidige tapsnivåer basert på historiske tall for nedgangskonjunktur, oppgangskonjunktur og normalkonjunktur, sett opp mot bankenes vurdering av sannsynligheter for tilsvarende konjunkturer framover.

Modell komitéen har besluttet å øke vekten / sannsynligheten for nedgangskonjunktur fra 60 % til 80 %. Dermed endres vektene fra 0%, 40% og 60% til 0%, 20%, 80% på hhv. høykonjunktur, normalkonjunktur og lavkonjunktur.

Det er tatt utgangspunkt i sannsynlighetsovervekt med lavkonjunktur (80%) med bakgrunn i følgende argumentasjon:

- Sentralbankrentene hever uvanlig raskt fordi inflasjonen har blitt høy, bredt basert.
- Veksten i global økonomi er raskt på vei ned, og som alltid følger Norge med ned.
- Norske husholdninger har høy gjeldsbelastning, lite likvid formue og er nå sårbare for den uvanlig raske økningen i rentekostnadene. På den annen side vil ikke renten bli hevet mer enn at den virker tilstrekkelig, at etterspørselen kun dempes moderat. Risikoen for en større korleksjon i boligpriser og gjeld er likevel til stede – etter den kraftige oppgangen de to siste tiårene
- Prisene på næringsbygg steg mye som fordi avkastningskravet («yielden») ble lav når renten var rekordlav. Nå stiger svært sannsynlig avkastningskravet fordi forventet realrente og kredittpåslagene har steget kraftig.
- I år vil reallønnen falle mer enn på flere tiår, men ikke mer enn 1,5 – 2% og kanskje litt mer i Sør-Norge på grunn av strømprisen. Denne svekkelsen er imidlertid bagatellmessig i forhold til reduksjonen i disponibel inntekt som følge av økningen i boligrenten.
- Risikoen for en mer markert brems i global og norsk økonomi i løpet av de to neste årene har tiltatt ytterligere siden i vår.

Tapsnivået i hver av scenarioene er hentet fra historiske tall fra bankene kombinert med bransjedata fra Norges Bank og Finanstilsynet. Vektene vil endres avhengig av LOKALBANK sin framtidssyn. Dette vil sammenlignes med vektningen som implisitt ligger inne i PD- og LGD-verdiene som inngår i ECL-beregningen. Forskjellen i de to vektete resultatene gir opphav til makrofaktoren som benyttes av SDC for å estimere et forventningsrett fremad skuende resultat for ECL.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringet. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsstillelse. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån

og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Risikoklassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser for «friske kunder» og risikoklasse 11 er misligholdte lån, basert på PD for hvert kredittengasjement. Se de underliggende tabellene. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

Privat

Risiko klasse	Risikogruppe	Misligholdssannsynlighet I % (PD) – Privat
1	Lav risiko	0,00 – 0,08
2		0,08 – 0,16
3		0,16 – 0,23
4		0,23 – 0,25
5		0,25 – 0,31
6		0,31 – 0,50
7	Middels risiko	0,50 – 0,94
8		0,94 – 3,00
9	Høy risiko	3,00 – 17,87
10		17,87 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold

Risikoklasse RPM	Risikogruppe	Risikoklasse MP/Kjerne
1-3	Lav risiko	A
4-6	Lav risiko	B
7-8	Middels risiko	C
9-10	Høy risiko	D
11	Misligholdt	E

Erhverv

Risiko klasse	Risikogruppe	Misligholds-sannsynlighet I % (PD) – Bedrift
1	Lav risiko	0,00 – 0,18
2		0,18 – 0,37
3		0,37 – 0,50
4	Middels risiko	0,50 – 0,84
5		0,84 – 1,21
6		1,21 – 1,46
7		1,46 – 1,87
8		1,87 – 3,00
9	Høy risiko	3,00 – 9,52
10		9,52 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold

Risikoklasse RPM	Risikogruppe	Risikoklasse MP/Kjerne
1-3	Lav risiko	A
4-6	Middels risiko	B
7-8	Middels risiko	C
9-10	Høy risiko	D
11	Misligholdt	E

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:

	Personmarked			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	2 943 929	79 223	0	3 023 152
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	326 697	203 722	0	530 419
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	14 197	66 317	0	80 514
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	31 430	31 430
Sum brutto utlån	3 284 823	349 262	31 430	3 665 515
Nedskrivninger	-438	-2 574	-4 649	-7 661
Sum utlån til bokført verdi	3 284 385	346 688	26 781	3 657 854

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet Pr. klasse finansielt instrument:

	Bedriftsmarked			Sum utlån
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Lav risiko (risikoklasse 1-3)	318 213	36 019	0	354 232
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	227 553	40 787	0	268 340
Høy risiko (risikoklasse 8-10)	7 632	70 951	0	78 583
Misligholdt og tapsutsatt (risikoklasse 11-12)	0	0	6 734	6 734
Sum brutto utlån	553 398	147 757	6 734	707 889
Nedskrivninger	-880	-3 163	-2 215	-6 258
Sum utlån til bokført verdi	552 518	144 594	4 519	701 631

Som tabellene over viser, så har banken en meget lav andel høyrisiko, misligholdte og tapsutsatte lån (risikoklasse 8 – 12), på PM utgjør denne andelen kun 3,1% (5,2%) og på bedriftsmarkedet utgjør dette 12,1% (12,9%). Tallene i parentes er for 31.12.2021 og er ikke direkte sammenlignbare da det har vært endringer i scoringsmodellen i 2022.

Kredittforringede lån	2022	2021
Brutto misligholdte lån - over 90 dager	6 968	10 239
Nedskrivning steg 3	-1 006	-2 740
Netto misligholdte lån	5 962	7 499
Andre kredittforringede lån	31 196	35 334
Nedskrivning steg 3	-5 858	-6 310
Netto kredittforringede ikke misligholdte lån	25 338	29 024
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	31 300	36 523

Tabellen viser at vi har en meget lav andel kredittforringede lån og utviklingen de siste årene er positiv.

Viser også til bankens årsrapport for flere detaljer.

---

7. Godtgjørelsesordninger

7.1 Retningslinjer for godtgjørelsesordninger

Etter Finansforetaksforskriftens §§ 15-1 til 15-7 skal banken ha en godtgjørelsesordning som skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med bankens risiko, motvirke for høy risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter.

Bankens godtgjørelsesordning skal gjelde for alle ansatte. Videre skal retningslinjene for godtgjørelse være godt kjent for alle ansatte. Det skal etableres særskilte regler for godtgjørelse for ledende ansatte, for tillitsvalgte, for ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for bankens risikoeksponering, og for ansatte med kontrollopgaver.

Bankens godtgjørelsesordning skal

- bidra til at banken beholder relevant kompetanse og tiltrekker seg nødvendig kompetanse sine overordnede mål
- være i samsvar med bankens strategiske plan
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko på både kort og lang sikt
- motvirke høyere risikotaking enn bankens risikotoleranse definert i risikopolicyer og andre styrende dokumenter
- bidra til at kundenes interesser ivaretas, og at interessekonflikter unngås

Godtgjørelsesordningen skal være i tråd med forskriftskravene i Finansforetaksforskriften (heretter kalt Forskriften) og i tråd med Finanstilsynets tilhørende rundskriv.

Styrets ansvar

Det er styrets ansvar å sørge for at banken har retningslinjer og rammer for godtgjørelsesordningen som samsvarer med bankens mål, risikoprofil og strategiske plan.

Styret skal vedta retningslinjene for godtgjørelse, godkjenne endringer eller unntak fra retningslinjene, samt vurdere/overvåke effektene. Det er også styrets ansvar å sørge for at banken praktiserer retningslinjene og rammene for godtgjørelsesordningen i banken.

I utformingen og oppfølgingen av bankens godtgjørelsespolitikk skal ledelsen forelegge styret innspill fra risikostyrings – og compliancefunksjonen, HR og andre relevante funksjoner i banken.

Type Godtgjørelse

Retningslinjene setter rammer for lønn, bonus og alle andre former for godtgjørelser til bankens ansatte, inklusive naturalytelser som fri telefon, fri bil og subsidierte boliglån.

Bankens godtgjørelsesordning består for tiden av følgende hovedelementer

- Fastlønn
- Variabel lønn (bonus)
- Pensjons – og forsikringsordninger
- Ulike naturalytelser

Banken tilbyr følgende hovedformer for naturalytelser

- Fri avis /tidsskrifter
- Fri mobiltelefon og internett
- Lån med pant i bolig på visse vilkår
- Ulike rabatter innenfor bankens produkter
- Hjemmekontor/reisekontorløsning
- Fri bilordning

Variabel eller fast godtgjørelse

Om en godtgjørelse skal anses som fast eller variabel, må vurderes konkret. En godtgjørelse vil som regel anses som fast når

- tildelingen og størrelsen er basert på forutbestemte, ikke-skjønnsmessige kriterier,
- godtgjørelsen reflekterer den ansattes stillingsnivå, ansvar og erfaring,
- den ikke kan tilbakebetales, reduseres eller annulleres av banken,
- ikke gir insentiver til risikotaking og ikke er knyttet til resultatoppnåelse.

Retningslinjer for variabel godtgjørelse

Banken har en ordning for overskuddsdeling som gjelder alle ansatte basert på bestemte kriterier. Ekstrabetalingen er en del av en generell, ikke skjønnsmessig fastsatt politikk, som omfatter hele banken og som ikke gir insentiv til å ta risiko på vegne av banken.

Prinsipper for tildeling skal fortrinnsvis besluttes etter regnskapsårets avslutning, basert på prestasjoner gjennom året.

Ordningen er basert på følgende kriterier:

- Omfatter alle ansatte.
- Er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte.
- Skal ikke gi insentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko.
- Skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt, der banken enten kan benytte en lik prosentsats eller et likt beløp for alle ansatte ved beregning av den variable godtgjørelsen. Dersom det benyttes et likt beløp for alle ansatte, skal månedslønnen til den ansatte med lavest lønn legges til grunn ved beregningen.

Drangedal Sparebank utarbeider en generell bonusordning hvert år i samarbeid med bankens tillitsvalgte, som godkjennes av styret.

Banken skal ikke ha variable godtgjørelsesordninger for styret og forstanderskap.

Gruppering av ansatte

Følgende ansatte defineres som ledende ansatte:

- Tillitsvalgte, dvs. bankens styre, forstanderskap og valgkomite
- Adm. banksjef
- Alle medlemmer av bankens ledergruppe (de med kontrolloppgaver er spesifisert nedenfor)

Følgende ansatte defineres som ansatte med kontrolloppgaver:

- Ansvarlig for risiko og compliancefunksjonen
- Økonomi og Likviditetsansvarlig (Ass. Banksjef)
- Kredittsjef
- Depot
- Økonomimedarbeider
- HMS Ansvarlig
- AHV Ansvarlig
- IT-ansvarlig

Godtgjørelse til ansatte med kontrollansvar skal være uavhengig av resultatet i forretningsområdet som de kontrollerer.

Godtgjørelsesutvalg

Banken har ikke et eget godtgjørelsesutvalg oppnevnt blant styrets medlemmer.

Internkontroll og Rapportering

Styret skal en gang per år revidere retningslinjene for godtgjørelse, En rapport som dokumenterer årlig gjennomgang av godtgjørelsesordningen skal forelegges styret. Rapporten utarbeides av adm. banksjef, og skal inkludere eventuelle innspill fra interne kontrollfunksjoner.

Rapporten skal legges fram for revisor i forbindelse med den årlige revisorgjennomgangen av risikostyring og internkontroll, og inngår i revisors oppsummering om dette. Kopi av rapporten skal på forespørsel oversendes Finanstilsynet.

7.2 Kvantitative opplysninger om godtgjørelser

Tabell under viser utbetalt godtgjørelse i 2022 for bankens styre, toppledelse, øvrig ledelse og ansatte med spesielt kontrollansvar i banken. Tall i 1.000.

	Styre	Toppledelse	Øvrig toppledelse	Andre identifiserte ansatte
Antall identifiserte ansatte	7	2	5	1
Total fast godtgjørelse	489	2946	4505	1015
Herav: kontantbasert	489	2303	3957	857
Herav: aksjer eller tilsvarende eierandeler				
Herav: instrumenter som er knyttet til aksjer eller tilsvarende ikke-kontante instrumenter				
Herav: andre instrumenter				
Herav: andre former		643	548	158
Total variabel godtgjørelse		50	101	17
Herav: kontantbasert		50	101	17

